

Rollemodeller og våbensmuglere

Udadtil var de pæne unge mænd og rollemodeller. Men bag facaden var de involveret i handel med illegale våben. I en artikelserie følger vi en våbenhandel fra butikken i Slovakiet i 2014 til den dramatiske konfiskering af våbnene mere end et år senere. Denne historie er blot ét eksempel på, hvordan skydevåben kan ende i Danmark.

INDBLIK

CHRISTIAN EMIL HOLM
KRISTOFFER ØSTERGAARD KRISTENSEN
MAIKEN REIMER RØNNEBERG

christian.emil.holm@jp.dk
kristoffer.o.kristensen@jp.dk
maiken.romeberg.jp.dk

Torsdag den 28. maj 2015.

Kl. 20.17: Det blå blink begynder, få hundrede meter før Phillip kører sin sorte Skoda igennem Øresundsbroens betalingsanlæg.

På trods af politiets blink og stop sirene fortsætter Phillip igennem anlægget med den civile politibil få meter efter. Ved sin side har Phillip barndomsvennen Quendrim, og lidt længere bagude kører vennerne Larim og Ugir i Ugirs Polo.

Betjentene tror, at Skodaen er stoppet, da Phillip holder ind til siden få hundrede meter efter betalingsanlægget. Men da den ene politibetjent nærmer sig Skodaen til fods, trykkes der igen på speederen inde i den mørke personbil.

Nu er Quendrim bag rattet, mens Phillip har flyttet sig til passagersædet. De kører atter ud mod højbroen i retning mod København, mens betjenten løber tilbage til bilen for at genoptage jagten.

Da Skodaen nærmer sig den lille Øresunds-ø Peberholm, kravler Phillip om i bagagerummet. Bilen er nu på højbroen med 57 meter ned til havoverfladen. Mens Quendrim kører tæt på autoværnet, får Phillip gravet den hvide pose frem i bagagerummet. Ved indgangen til tunnelen bremses Quendrim ned og kaster bilen ind til siden, mens Phillip med den hvide pose i hånden springer ud af den højre bildør og sætter i løb over Peberholm mod vand-

kanten. Han forcerer hegnet, der omgiver kørebanen, mens Quendrim bag ham atter trykker på speederen. Den ene betjent har forladt politibilen og er sat i løb efter Phillip, mens den tilbageværende betjent kører efter Quendrim og Skodaen.

Quendrim nægter at stoppe, selvom politibilen kører op på siden af ham og peger ham ind til siden. Larim og Ugir er i Poloen fulgt efter Quendrim, også de nægter at standse, indtil de svenske politibiler blokerer deres videre færd mod Danmark og friheden. De fire biler danner en trafikprop, der hurtigt resulterer i en kø, der fortsætter op ad tunnelen og videre ud på højbroen. Af en svensk betjent med trukket pistol flås Quendrim ud af bilen, mens også Ugir og Larim anholdes.

Phillip har i mellemtiden krydset et større græsareal og har nået vandkanten. Han overvejer, om han skal forsøge at svømme fra Peberholm. Den tanke dropper han, og han smider i stedet den hvide pose imellem de grove sten på stranden og fortsætter med at løbe. Den svenske betjent, der er løbet efter Phillip, trækker sit våben, og i løb retter han pistolen imod Phillip, der stopper op.

De fire hidtil ustraffede barndomsvenner Phillip, Larim, Quendrim og Ugir bliver anholdt. I den hvide pose finder politiet to tjekkiske maskinpistoler af mærket Scorpion med dertilhørende magasiner, og i de to biler finder politiet ammunition til maskinpistolerne, samt 13.350 danske kroner og 20.000 svenske kroner.

Syv timer tidligere: Phillip er ikke sig selv, da han den 28. maj 2015 går ind for at sige sit job op på advokatkontoret Elmer og Partnerne i det centrale København. Her har han arbejdet i omtrent et år sideløbende med jurastudiet på Københavns Universitet, hvor han er ved at færdiggøre bachelorens

ILLEGAL VÅBENHANDEL

Et øget antal terrorangreb i Europa og sommerens bande-konflikt herhjemme har medvirket til, at våbenhandel på kort tid er kommet i søgelyset hos både de danske og de europæiske politimyndigheder.

Våbnene er nemt tilgængelige og bevæger sig forholdsvis ubesværet rundt over grænserne.

I en artikelserie afdækker Jyllands-Posten, hvordan våben havner i hænderne på danske kriminelle, og hvad politiets udfordringer er, når de forsøger at forhindre det i at ske.

Dette er 1. kapitel.

”

Vi har fire pæne drenge, der er ovre at hente skarpladte maskinpistoler, men vi fandt aldrig ud af, hvad de skulle bruge dem til.

Søren Harbo, politiets anklager i våbensagen

afsluttende eksaminer. På kontoret møder han Pia, der er Phillips kollega. Hun tror, at det er eksamensstress, der har givet Phillip lyst til at sige sit job op.

Phillip forklarer hende, at han har personlige problemer, hvorefter Pia får Phillip overbevist om, at han skal ringe til sin chef, en af firmaets associerede partnere, der ikke er på kontoret denne torsdag.

Da Phillip får fat i sin chef, fortæller han hende, at »han har travlt og er presset«, og at »han nok er nødt til at sige op«.

Partneren var selv med til at ansætte Phillip forrige sommer i firmaets erstatningsafdeling. Phillip har udviklingspotentiale, mener hun, og han er vellidt blandt de andre studerende. Derfor er hun overrasket over, at Phillip vil sige sit job op.

Det siger hun til Phillip, og hun fortæller ham, at de skal finde en løsning. Han skal i hvert fald ikke sige op over telefonen, hvorfor hun foreslår et møde. For partneren, der ellers har oplevet den 25-årige Phillip med de polske aner som en »samvittighedsfuld«, »pertentlig« og »høflig« medarbejder, virker han i opkaldet »ude af balance«.

Phillip forklarer hende, at han har travlt, og at han ikke kan mødes med hende dagen efter, som hun foreslår. I stedet aftaler de at mødes efter weekenden om mandagen kl. 9.

Senere på dagen skriver Phillip en besked til sin chef, at han heller ikke kan mødes mandag. Dermed er Phillips opsigelse mere eller mindre en realitet.

Forbillede

Phillip holder imidlertid opsigelsen hemmelig. Heller ikke vennerne Larim på 22 år, Quendrim på 24 år, og Ugir på 25 år, som han har kendt siden barnsben, og som ligesom Phillip er af en anden herkomst end dansk, får noget at vide, selvom de mødes senere på dagen.

De fire venner har et tæt forhold. Larim og Quendrim er brødre, de bor alle sammen på Nørrebro, de spiller fodbold sammen, og Quendrim og Ugir har tidligere læst pædagogik sammen. Derudover er de alle engageret i Den Sociale Retshjælps projekt omkring Lundtoftegade på Nørrebro, hvor både Phillip og Ugir bor. Projektet går ud på at forhindre kvarterets bøm i at ende i fængsel ved i stedet at give dem en uddannelse.

Phillip var den første fra projektet, der kom i gang med at studere, og siden har han og de andre været såkaldte streetmanagers for projektet, hvor de har skullet være forbilleder for de yngre børn i nabolaget.

I fælles tekstbeskeder er tonen dog langt fra forbillidlig. Phillip tester sine venner med grænseoverskridende jokes – f.eks. denne besked fra den 30. december 2014:

»Og fuck alle danskere. Vi skal slå alle ihjel og drage til jihad. Glæder mig. Vi er livsfarlige for Vesten.«

En intern joke, kalder drengene det. Ugir kan ikke lide, at Phillip skriver den slags i sms'er, men Phillip synes det er sjovt at drille de andre med den slags, og derfor gør han det, og ofte mere og mere, hvis de andre bliver provokeret af det.

»Fire pæne drenge«

Hvordan disse fire unge mænd ender som våbenhandlere, er et åbent spørgsmål. Ifølge Torben Svarrer, der er chef for bandeenheden i Københavns Politi, har man set flere eksempler på ”almindelige” mennesker omkring bandemiljøerne, der bliver truet til tjenester, såsom ulovlig våbenhandel.

»Der findes nogle, der bliver udnyttet på det groveste til alt. Biler, stoffer, våben. Og det er primært folk, der står uden for bandemiljøet,« siger Torben Svarrer.

»Man kan forestille sig, at banden kommer og siger, at I skal gøre sådan og sådan

En af de to Skorpion-maskinpistoler, som de unge danskere købte i Sverige.
FOTO: SVENSK POLITI

for os. Og hvis det er at hente et våben for at slippe for et pres på området, vil nogle føle sig presset til at gøre det,« siger Svarrer.

Da drengene ni måneder efter anholdelsen alle bliver idømt tre års fængsel, lægger retten vægt på, at de fire venner »ikke er involveret i rocker- eller bandemiljøet på en sådan måde, at der bør lægges vægt på dette«.

Ifølge politiets anklager, Søren Harbo, var der nemlig blot indikationer på, at drengene kendte til bandemiljøet.

»De havde en adfærd og nogle samtaler, som tydede på, at de på en eller anden måde var relateret til kriminelle grupperinger, men jeg synes selv, at de snakkede uden om, når jeg spurgte ind til det,« siger Søren Harbo om sine oplevelser fra retssagen i februar 2016.

De tre drenge blev dømt for ulovlig våbenbesiddelse og våbensmugling, men for Søren Harbo stod ét spørgsmål tilbage.

»Da vi sluttede sagen, kiggede vi på hinanden og spurgte, ”hvad er der gang i her?” Vi har fire pæne drenge, der er ovre at hente skarpladte maskinpistoler, men vi fandt aldrig ud af, hvad de skulle bruge dem til,« siger Søren Harbo.

Øresunds-drama

De fire venner har samme dag som Phillips opsigelse planlagt en tur til Malmø.

Våbenbeslaglæggelser

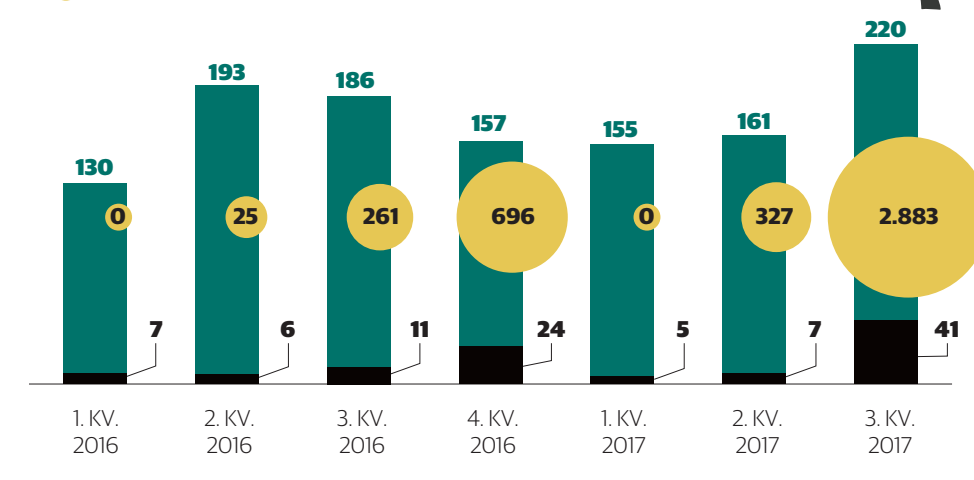
Rigspolitiet har i 2016 og de første 9 måneder af 2017 beslaglagt 1.202 skydevåben.

- ANTAL SKYDEVÅBEN BESLAGLAGT
- ANTAL BESLAGLAGTE SKYDEVÅBEN, DER KAN RELATERES TIL ROCKER- OG BANDEMILJØET
- ANTAL VISITATIONER I PERIODEN

Antal beslaglagte skydevåben i Danmark

- i 2016: **666**

- i 1-3 kvartal 2017: **536**

KILDE: JUSTITSMINISTERIET GRAFIK: LARS PRYDS

Peberholm, hvor de fire danske våbensmuglere blev anholdt. FOTO: JENS PANDURO

fire venner igennem flere måneder har samlet penge ind til en fælles bekendt, der er kommet ud for et uheld, hvor han blev ramt af et skud i hovedet. Ifølge Phillip er venen blevet handicappet og er derfor tilknyttet et genoptræningscenter.

Det er mest Phillip, der har stået for indsamlingen og for at købe ting til den skudramte ven. Og det er, ifølge Phillip, hvad de mange konstanter i bilen skal bruges til. Men blev brændt af af den svenske sælger.

Således er Larim tre uger forinden også blevet stoppet i Sverige af svensk politi med omkring 100.000 svenske kroner i en rygsæk. Ifølge Larim ville han købe en bil, men blev brændt af af den svenske sælger.

Omkring kl. 19 torsdag den 28. maj 2015 kører de fire venner biler over Øresund, men vender allerede tilbage lidt over en time senere, denne gang med politiet i hælene.

I mellemtiden har de mødtes med en gruppe svenskere, hvoraf flere af dem er sigtet i en sag om indsmugling af 235 ulovlige skydevåben til Sverige.

To af disse våben finder svensk politi i den hvide pose, som Phillip har med i flugten hen over Peberholmen.

Af de resterende 233 våben har svensk politi blot fundet en tredjedel. Resten er stadig derude. Og meget tyder på, at flere af disse våben også er endt i hænderne på danske kriminelle.

Denne artikel er – ud over interviews med nogle af de medvirkende – skrevet på baggrund af vidneforklaringer og domsbøger. Phillip, Ugir, Larim og Quendrim er ikke personernes rigtige navne. Jyllands-Posten kender deres rigtige identitet.